

PROCEDURA

de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului

I. Organizarea instituțională în scopul prevenirii și asistenței copiilor în cazurile de abuz, neglijare, exploatare și trafic al copilului

1. Instituțiile de învățământ preuniversitar (preșcolar, primar, secundar, special, complementar, secundar profesional și mediu de specialitate) promovează activități de prevenire și de identificare timpurie a copiilor expuși riscului de abuz, neglijare, exploatare, trafic prin:
 - a) organizarea activităților de prevenire primară a abuzului, neglijării, exploatării, traficului în rândul copiilor, ținându-se cont de particularitățile de vârstă și de capacitățile de dezvoltare, precum și în rândul părinților/îngrijitorilor acestora;
 - b) organizarea activităților de prevenire secundară și terțiară a abuzului, neglijării, exploatării, traficului cu grupurile de risc sporit (copii din familii dezorganizate, copii rămași fără ocrotire părintească, copii reabilitați în urma abuzurilor, etc.);
 - c) asigurarea securității încăperilor, terenurilor și locurilor aferente instituției de învățământ.
2. Directorii instituțiilor de învățământ sunt obligați:
 - a) să stipuleze în regulamentele de activitate, contracte și în fișele de post ale salariaților, obligativitatea sesizării cazurilor de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului;
 - b) să informeze salariații despre prevederile prezentei proceduri la momentul angajării și la începutul fiecărui an școlar;
 - c) să pună la dispoziția salariaților fișe de sesizare, registre, precum și să asigure la nivelul fiecărei instituții implementarea prezentei proceduri;
 - d) să organizeze activități de informare a copiilor și părinților, îngrijitorilor, reprezentanților legali ai copiilor, membrilor comunității privind modul de sesizare a cazurilor suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copiilor și cadrul legal în domeniu;
 - e) să pună la dispoziția copiilor informații, mijloace și instrumente, inclusiv care asigură anonimatul, specifice vârstei și gradului de maturitate al acestora pentru a raporta cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic din partea semenilor și din partea adulților.
3. Directorii instituțiilor de învățământ desemnează o persoană din rândul membrilor administrației instituției în calitate de coordonator al activităților de prevenire, identificare, raportare, referire și asistență în cazurile de abuz față de copii (în continuare - coordonator).

II. Identificarea, înregistrarea și intervenția în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului

4. Orice salariat al instituției de învățământ (profesor, educator, psiholog, asistent medical, bibliotecar, personal auxiliar) care deține informație despre un act de abuz, neglijare, exploatare, trafic este obligat să intervină pentru a-l stopa sau să solicite ajutor în cazul în care nu poate interveni de sine stătător.
5. Orice salariat al instituției de învățământ este obligat să comunice imediat cazurile suspecte sau confirmate de abuz, neglijare, exploatare, trafic directorului instituției sau coordonatorului, iar în lipsa acestora să acționeze în conformitate cu pct. 6.2 al prezentei proceduri.
6. Directorul instituției de învățământ sau coordonatorul este obligat:

- 6.1** să înregistreze sesizările cetățenilor referitor la cazurile suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului și/sau să se autosesizeze în cazurile în care deține astfel de informații;
- 6.2** să informeze imediat telefonic, iar timp de 24 ore să expedieze **Fișa de sesizare** asistentului social comunitar de la locul de trai al copilului (în sectoarele mun. Chișinău – direcțiile de sector pentru protecția drepturilor copilului), în cazurile suspecte sau confirmate de abuz sexual, vătămări corporale, neglijare severă, forme grave ale abuzului psihologic, exploatare a copiilor, din partea altor copii, salariaților instituției, părinților și altor persoane;
- 6.3** să informeze în aceiași termeni:
- a) autoritatea tutelară (în sectoarele mun. Chișinău – direcțiile de sector pentru protecția drepturilor copilului) – în cazul în care copilul este abandonat sau există pericol iminent pentru viața și sănătatea acestuia;
 - b) organele de poliție/procuratura – în cazul în care cunosc ori suspectă că un copil este exploatat sau traficat ori este expus riscului de a fi exploatat sau traficat, este abandonat, precum și în cazul în care există un pericol iminent pentru viața și sănătatea copilului;
 - c) serviciul de asistență medicală de urgență – în cazul constatării pericolului pentru viața și sănătatea copilului (fracturi, hemoragii, etc.), a tentativelor de suicid din partea copiilor;
 - d) direcția raională/ municipală educație și Ministerul Educației – în cazurile de abuz, exploatare, trafic al copilului, comise de cadrele didactice sau de alt salariat al instituției de învățământ;
 - e) inspecția muncii – în cazul utilizării muncii copilului la lucrări cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase, precum și la lucrări care pot aduce prejudicii sănătății sau integrității morale a copiilor (jocurile de noroc, lucrul în localurile de noapte, producerea, transportarea și comercializarea băuturilor alcoolice, a articolelor din tutun, a preparatelor narcotice și toxice).

6.4 să soluționeze în cadrul instituției cazurile de îmbrânciri, neglijare, abuz psihologic.

7. În cazurile prevăzute la pct. 6.2 directorul instituției:

- a) delegă, la solicitarea asistentului social comunitar (în mun. Chișinău – direcția pentru protecția drepturilor copilului) un salariat al instituției pentru a participa la examinarea sesizării și întocmirea planului individualizat de asistență;
- b) desemnează, la solicitarea organelor de urmărire penală și de drept, o persoană de încredere pentru copil care să-l asiste în cadrul procedurilor legale;
- c) eliberează, la solicitarea autorității tutelare, documentele copilului pentru a fi transferat temporar în altă instituție de învățământ, în cazul aplicării unei forme de protecție/măsurilor urgente de protecție a copilului, ce implică schimbarea domiciliului copilului.
- d) asigură monitorizarea cazului pentru reintegrarea copiilor implicați și prevenirea revictimizării acestora.

8. În cazurile prevăzute la pct. 6.4 coordonatorul, în funcție de forma de abuz, convoacă un grup de specialiști din cadrul instituției, pentru examinarea cazului.

8.1 Membrii grupului stabilesc cine va comunica separat cu copilul (copiii), după care vor elabora un plan de intervenție (fără prezența copilului) în cadrul instituției pentru toate părțile implicate în cazul de abuz, inclusiv pentru părinții copilului. Planul de intervenție va fi consultat cu copilul.

8.2 La elaborarea și implementarea planului de intervenție, după caz, pot fi implicați și alți specialiști din afara instituției de învățământ, precum și alte servicii sociale primare sau specializate.

9. Coordonatorul informează părinții, reprezentanții legali sau îngrijitorii copilului despre cazul de abuz în care este implicat copilul și despre planul de intervenție elaborat.

10. Coordonatorul ține evidența cazurilor examinate în cadrul instituției în registre separate.
11. Coordonatorul monitorizează, în baza planurilor de intervenție, efectele acțiunilor de prevenire și protecție, întreprinse atât de instituție, cât și de alte servicii.

III. Documentarea și evidența cazurilor de abuz, neglijare, exploatare și trafic al copilului

12. Cazurile suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului sunt înregistrate de instituțiile de învățământ în **Registrul de evidență a sesizărilor privind cazurile suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului**.
13. Instituția de învățământ ține evidența Fișelor de sesizare expediate cu indicarea destinatarului, datei și orei înregistrării, datei și orei expedierii, specialistului care a primit sesizarea și a celui care a expedit-o.